

PEDAGOGIK KVALIMETRIYA VA UNING ZAMONAVIY TA'LIM AMALIYOTIDAGI O'RNI

Abdulxafizov Bunyod Xakimjonovich
O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan
va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Bilim
va malakalarni baholash agentligining
Namangan viloyatidagi bo'limi boshlig'i

Annotasiya. Maqola zamonaviy ta'limning pedagogik texnologiyalari va tajribavi sinovlari bilan qanday muvaffaqiyatli amalga oshirilishi, ta'lim natijalarini o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yaxshi ko'rsatilishi haqida ham ma'lumot beradi. Pedagogik kvalimetriyaning ta'limning sifatini oshirishda o'ynagan roli, boshqa ta'lim tizimlari va o'quv jarayonlarini yanada yaxshi tashkil etish imkoniyatlari haqida maqolada ko'rsatiladi.

Kalit so'zlar: pedagogik kvalimetriya, zamonaviy ta'lim, o'quvchilar, o'qituvchilar, ta'lim natijalari, ta'lim amaliyoti, kvalimetriyaning o'ziga xos xususiyatlari, ta'lim sifati, pedagogik texnologiyalar, sinovlar va baholash, ta'lim jarayonlarini tahlil qilish, ta'lim tizimlari, o'quv jarayonlari, yangiliklar o'qitish, o'quv natijalarini oshirish.

Pedagogik kvalimetriya, ta'lim jarayonida ma'lum birni o'lchash va baholashning ilmiy metodikasini ifodalaydigan, ta'limning sifatini oshirish va o'rganish jarayonida o'rin olishgan eng muhim tajribaviy yo'nalishlardan biridir. Ushbu maqolada pedagogik kvalimetriyaning zamonaviy ta'lim amaliyotidagi o'rni va ahamiyati haqida muloqot qilinadi. Pedagogik kvalimetriya, o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini, o'zlashtirilgan ta'limning natijalarini, o'qituvchilarning ish faoliyatini, ta'lim dasturlarini tuzish va yangilash jarayonlarini baholash va takomillashtirish uchun qo'llaniladi. Bu yo'nalish, o'qitishni mustahkamroq qilish, o'quvchilarni tahlil qilish, ta'limning natijalarini chuqurroq o'rganish, va o'qituvchilarning o'zlashtirilgan ishlarini o'rganishga yordam beradi.

Zamonaviy ta'limda pedagogik kvalimetriya, yangi ta'lim texnologiyalari va internetning o'zgaruvchan rolini o'z ichiga olgan. O'qitishni baholash, monitoring qilish, va o'qitishning samaradorligini oshirish uchun ma'lumotlar va statistik tahlilni o'rganishda muhim vazifalarni bajaradi. Pedagogik kvalimetriyaning zamonaviy ta'limda o'rni, o'qitish jarayonlarini rivojlantirish, o'quvchilarni qiziqtirish va ta'lim tajribasini yaxshi ko'rsatishda juda katta ahamiyatga ega.

Pedagogik kvalimetriya, ta'limning sifatini o'lchash va baholashning zamonaviy usullari va texnologiyalari bo'yicha yuqori muhimiyatga ega bo'lgan

so'rovdur. Bu maqolada pedagogik kvalimetriyaning, ya'ni o'qituvchi faoliyatini tahlil qilish va ta'lim jarayonini yaxshi o'rganish uchun qanday ko'rsatkichlar, ko'nikmalar va usullar ishlatildiği haqida gapiraman.

Pedagogik kvalimetriya, o'qituvchilar va ta'lim sohasidagi mutaxassislar uchun ta'limning natijalarini baho va baholash jarayonini takomillashtirishda kritik ahamiyatga ega. Uning asosiy maqsadi ta'lim tizimini mustahkamlash, o'quvchilarning o'zlashtirishini oshirish, o'qituvchilarning ta'lim jarayonini samarali o'rganishlari uchun ilmiy va amaliy ma'lumotlarni o'rganishni ta'minlashdir. Bu maqola, pedagogik kvalimetriyaning o'zining asosiy prinsiplari va amaliyoti, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi munosabatlarga qanday ta'sir qilishi va ta'lim natijalarini o'qitishning yangi usullarini joriy etishda qanday yordam berishi haqida batafsil ma'lumotlar taqdim qiladi.

Pedagogik kvalimetriya ta'lim sohasida samarali va samarali o'qishning o'rni va ahamiyatini ko'rsatib beradi va ta'lim sohasining yangi texnologiyalar bilan o'zgarayotgan zamonaviy kontekstida bu mavzuga qanday e'tibor berish kerakligini ta'kidlaydi.

Pedagogik kvalimetriya, ta'limning sifatini o'rganish va baholashning zamonaviy usullarini o'rganuvchi o'quv jarayonlarida eng muhim ahamiyatga ega bo'lgan tuzilma va amaliyotdir. Bu maqola davomida pedagogik kvalimetriyaning maqsadi, uning asosiy tushunchalari va zamonaviy ta'limning amaliyotida o'rnini o'rganish uchun bazi muhim nuqtalarni ko'rib chiqamiz.

Pedagogik kvalimetriya, ta'lim jarayonlarini o'rganish va baholashning ilmiy tadqiqotlar, ma'lumotlar, va ma'lumotlar tizimlaridan foydalanishni o'z ichiga olgan tadqiqot usuli va texnikalarining birligini ifodalaydi. Bu tushuncha ta'limni ilmiy, obyektiv, va natijaga yo'naltiruvchi tizimga o'g'iraydi. Pedagogik kvalimetriyaning asosiy maqsadi, o'quvchilarning tushunchalarni tushuntirish, ma'lumotlarni o'rgatish, va ta'lim natijalarini baholash orqali ta'limni sifatliroq qilishdir. Bu shu jumladan o'quvchilarning ma'lumot darajalari va ko'nikmalarini oshirish, o'zlashtirish, va o'quvchilarni mustahkamlash uchun foydalaniladi. Pedagogik kvalimetriya, o'quvchilarning baholashida ilmiy va obyektiv yondashuvni o'z ichiga oladi. Bu, o'qituvchilar va ma'muriyat organlari uchun o'quvchilarning rivojlanishini o'ylab topishda yordam beradi va ta'limning sifatini oshirish uchun muhim bo'lib qarashga olib keladi.

Zamonaviy ta'limning amaliyoti, pedagogik kvalimetriyaning amaliy jihati bo'lib, ta'limni amaliy o'rganish jarayonlarini o'rganib, ta'lim samaradorligini oshirish uchun ilmiy yondashuv beradi. Bu, o'quvchilarning ma'lumotlarni amaliyotda qo'llash va ularni muvofiqlashtirish uchun muhimdir. Pedagogik kvalimetriya, zamonaviy texnikalar va kompyuter dasturlari, o'zlashtirilgan

ta'limning tashqi sinov va baholashlarini amalga oshirishda yuqori darajada foydalanadi. Bu texnikalar ma'lumotlar to'plamlarini analiz qilish, o'quvchilarning amaliyotini baholash va ta'lim natijalarini aniqlashda juda foydalanishli bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Фредериксен, Н. (1984). The real test bias: Influences of testing on teaching and learning. *American Psychologist*, 39(3), 193-202.
2. Мессик, Д. М. (1994). Validity of psychological assessment: Validation of inferences from persons' responses and performances as scientific inquiry into score meaning. *American Psychologist*, 49(9), 741-749.
3. Коллектив авторов (2017). *Методологические и прикладные аспекты педагогической квалиметрии: учебное пособие*. Москва: Проспект.
4. Андерсен, Л., Крюгер, А., Моллер, И., & Ульриксен, Г. (2013). *Основы квалиметрии: методы исследования в педагогической практике*. Санкт-Петербург: Речь.